

ایدز: صفر تا صد

به روز شده: 11:10 گرینویچ - پنجشنبه 29 نوامبر 2012 - 09 آذر 1391

۱۹۳۰ هه د

محققان معتقدند که زمانی در دهه ۳۰ میلادی، در جمهوری دموکراتیک کنگو، برخی از کسانی که از گوشت شمپانزه‌ها تغذیه می‌کردند، در تماس با نوعی از ویروس نقص ایمنی میمونی (SIV) قرار

گرفتند. این ویروس سپس تبدیل به ویروس نقص ایمنی انسانی به نام "HIV-1" شد که امروزه شایع‌ترین نوع ویروس ایدز در جهان به شمار می‌رود.

۱۹۵۹

موضوعات مرتبط

بهداشت و درمان

اگرچه در آن زمان هنوز بیماری ایدز ناشناخته بود، امروزه بررسی نمونه‌های خونی به جا مانده از گذشته نشان می‌دهد که مردی در سال ۱۹۵۹ به علت ابتلا به بیماری ایدز جان خود را در کنگو از دست داده است. این نخستین و قدیمی‌ترین مورد مرگ شناخته شده در اثر ابتلا به این بیماری محسوب می‌شود.

۱۹۶۰ هه د

نسخه دیگری از ویروس ایدز به نام "HIV-2" که شیوع آن عمدتاً به غرب آفریقا محدود می‌شود، در دهه ۶۰ میلادی در اثر انتقال ویروس نقص ایمنی میمونی (SIV) از میمون "مانگابی" به انسان، در گینه بیسائو تعدادی را مبتلا کرد.

نتایج یک تحلیل ژنتیکی در سال ۲۰۰۳ نشان داد که ممکن است ویروس اچ‌آی‌وی نخستین بار در سال ۱۹۶۸ به ایالات متحده آمریکا رسیده باشد.

۱۹۷۰ هه د

گسترش ویروس اچ‌آی‌وی به طور ناشناخته در آمریکا و سایر نقاط دنیا ادامه پیدا کرد و آغاز یک همه‌گیری جهانی را رقم زد.

۱۹۸۱

مرکز "پیشگیری و کنترل بیماری" ایالات متحده آمریکا روز پنجم ژوئن در گزارش هفتگی خود، از ۵ مورد عفونت ریوی نادر در شهر لس‌آنجلس خبر داد. هر ۵ نفر مرد، جوان، همجنسگرا و همگی از پیشینه پزشکی سالمی برخوردار بودند. در آنها علائمی از عفونت‌های غیرمعمول دیگر هم مشاهده می‌شد که نشان می‌داد سیستم ایمنی بدن‌شان به درستی کار نمی‌کند. این نخستین گزارش رسمی از شیوع یک بیماری جدید بود که بعدها "ایدز" نام گرفت.

۱۹۸۲

پژوهشگران مرکز "پیشگیری و کنترل بیماری" در آتلانتا اصطلاح "سندرم نقص ایمنی اکتسابی" یا همان ایدز (AIDS) را برای این بیماری به کار بردند.

تا پایان سال ۱۹۸۲، مواردی از ابتلا به بیماری ایدز در ۵ قاره جهان شناسایی شد. همچنین مشخص شد که یک بیماری که در آفریقا به عنوان "بیماری لاغری" شناخته می‌شد، در واقع شکلی از بیماری ایدز است.

۱۹۸۳

ایدز در اروپا در حال گسترش بود. یک مورد ابتلا در مرد همجنسگرایی ثبت شد که به آمریکا سفر کرده بود و مورد دیگر در کسی که به آفریقای مرکزی در رفت و آمد بود.

تحقیقات در مورد شیوع ایدز در رواندا و زئیر و برخی دیگر از کشورهای آفریقایی آغاز شد.

۱۹۸۴

با بهره‌گیری از تکنیک‌های تازه توسعه‌یافته، لوک مونتانیه در انستیتوی پاستور پاریس و رابرت گالو در انستیتوی ملی سرطان در واشنگتن، به طور جداگانه ویروس مولد ایدز را کشف کردند. این ویروس بعداً "ویروس نقص ایمنی انسانی" یا "HIV" نامیده شد.

مواردی از انتقال بیماری ایدز در اثر رابطه جنسی میان دو جنس مخالف نمایان شد.

۱۹۸۵

نخستین کنفرانس بین‌المللی ایدز در آتلانتا برگزار شد.

به دنبال کشف ویروس اچ‌آی‌وی در سال قبل، اداره مواد غذایی و دارویی ایالات متحده آمریکا (FDA) مجوز نخستین تست شناسایی این ویروس را صادر کرد.

راک هادسن، هنرپیشه معروف آمریکایی، نخستین چهره معروفی بود که در اثر ابتلا به ایدز درگذشت.

بررسی بانک‌های خونی آمریکا برای اطمینان از آلوده نبودن آنها به ویروس ایدز آغاز شد.

۱۹۸۶

نخستین موارد ابتلا به اچ‌آی‌وی در روسیه و هند گزارش شد.

۱۹۸۷

نخستین داروی رترو - ویروسی به نام "زیدوودین" (AZT) پس از کسب موفقیت در آزمایش‌های اولیه، برای درمان در اختیار مبتلایان به اچ‌آی‌وی قرار گرفت. این دارو می‌تواند تکثیر ویروس اچ‌آی‌وی را درون سلول‌های انسانی متوقف کند و موجب کند شدن توسعه بیماری ایدز در مبتلایان و به تعویق افتادن مرگ آنها شود.

رونالد ریگان نخستین سخنرانی خود را درباره ایدز برگزار کرد.

آمریکا مهاجرت مبتلایان به اچ‌آی‌وی را به این کشور ممنوع کرد.

تا پایان سال ۱۹۸۷، در آمریکا ۱۶ هزار و ۹۰۸ نفر در اثر ابتلا به ایدز جان خود را از دست دادند. تا این زمان، سازمان جهانی بهداشت (WHO) کل موارد ابتلا به بیماری ایدز در جهان را ۷۱ هزار و ۷۵۱ نفر و تعداد کل مبتلایان به این بیماری را در آمریکا ۴۷ هزار و ۲۲ نفر گزارش کرده بود.

سازمان جهانی بهداشت با این تخمین که ممکن است ۵ تا ۱۰ میلیون نفر در سراسر جهان به ویروس اچ‌آی‌وی مبتلا باشند، "برنامه جهانی ایدز" خود را

برنامه مشترک سازمان ملل متحد برای مقابله با ایدز (UNAIDS) داد.

۱۹۸۸

سازمان جهانی بهداشت نخستین روز از ماه دسامبر را به عنوان "روز جهانی ایدز" نامگذاری کرد.

۱۹۹۱

روبان قرمز به عنوان یک نماد بین‌المللی برای بالابردن توجه و آگاهی در مورد ایدز معرفی شد.

۱۹۹۲

ایدز در آمریکا به بزرگترین عامل مرگ مردان ۲۴ تا ۴۴ ساله تبدیل شد. نخستین درمان دارویی ترکیبی برای اچ‌آی‌وی معرفی شد. اداره مواد غذایی و دارویی آمریکا استفاده از "ddC" را همراه با داروی AZT تأیید کرد. داروی جدید نیز از تکثیر اچ‌آی‌وی جلوگیری می‌کرد و مصرف توأم آن با AZT، علاوه بر تأثیر بیشتر، روند مقاومت دارویی را نیز در میان مبتلایان کاهش می‌داد.

۱۹۹۳

مرکز پیشگیری و کنترل بیماری‌ها آمریکا تبلیغات تلویزیونی کاندوم را راه‌اندازی کرد.

۱۹۹۴

استفاده از داروی AZT برای کاهش انتقال اچ‌آی‌وی از مادران باردار به جنین، در آمریکا توصیه شد. یک تحقیق نشان داد که این دارو می‌تواند میزان انتقال ویروس از مادر به جنین را به ۸ درصد کاهش دهد.

پس از گذشت بیش از ۱۲ سال از کشف ایدز، دولت آمریکا نخستین کمپین رسانه‌ای ملی را برای تشویق استفاده از کاندوم راه‌اندازی کرد.

۱۹۹۵

داروی جدیدی به نام "ساکوئیناویر" برای درمان مبتلایان به ویروس اچ‌آی‌وی در دسترس قرار گرفت. این دارو شکل‌گیری ویروس‌های کامل جدید را در بدن متوقف می‌کرد و باعث می‌شد که روند آلوده‌شدن سلول‌های جدید در بدن از کار بیافتد. معرفی این داروی تازه که قوی‌تر از داروهای پیشین عمل می‌کرد، سرآغاز راه‌اندازی درمان ترکیبی تازه‌ای بود که "درمان ضد رترو - ویروسی بسیار موثر" (HAART) نام گرفت.

تا این زمان، یک میلیون مورد ابتلا به ایدز به سازمان جهانی بهداشت گزارش شده بود و از آغاز همه‌گیری این بیماری در جهان، ۱۹ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر در دنیا به ویروس اچ‌آی‌وی مبتلا شده بودند.

۱۹۹۶

برنامه مشترک سازمان ملل متحد برای مقابله با ایدز (UNAIDS) پایه‌گذاری شد.

برای سرعت بخشیدن به ساخت واکسنی برای اچ‌آی‌وی، یک سازمان

غیرانتقاعی به نام "IAVA" در نیویورک شروع به کار کرد.

گزارش‌ها نشان داد که ۹۰ درصد کل مبتلایان به اچ‌آی‌وی در این زمان، در کشورهای در حال توسعه زندگی می‌کنند.

۱۹۹۷

در نتیجه به‌کارگیری درمان "HAART"، میزان مرگ و میر سالانه ناشی از ایدز در آمریکا برای نخستین بار کاهش قابل توجهی پیدا کرد.

سازمان ملل متحد اعلام کرد ۴۰ میلیون کودک در جهان ممکن است تا سال ۲۰۱۰ میلادی، یکی از والدین خود یا هر دوی آنها را به علت ابتلا به ایدز از دست بدهند.

۱۹۹۸

نخستین آزمایش تمام و کمال برای یک واکسن ضد اچ‌آی‌وی در آمریکا آغاز شد.

دو گروه از محققان شروع به توسعه واکسن‌هایی کردند که انواع اچ‌آی‌وی شایع در منطقه جنوب صحرا در آفریقا را هدف قرار می‌داد.

یک نوع اچ‌آی‌وی مقاوم به تمام داروهای موجود در بازار (که مانع از تکثیر ویروس در بدن می‌شدند) در سانفرانسیسکو شناسایی شد. همچنین برخی عوارض جانبی مصرف داروهای ضد اچ‌آی‌وی، مانند ناراحتی‌های قلبی گزارش شد.

۱۹۹۹

ادوارد هوپر با انتشار کتابی با عنوان "رودخانه"، مدعی شد که برخی پزشکان با آزمایش یک واکسن ضد ویروسی در آفریقا در دهه ۵۰ میلادی، به طور ناخواسته موجب آغاز روند همه‌گیری ایدز در جهان شده‌اند. این ادعا در سال ۲۰۰۱ توسط گروه بزرگی از محققان رد شد.

تا این زمان، ۳۳ میلیون مورد مبتلا به اچ‌آی‌وی و ۱۴ میلیون مرگ ناشی از ابتلا به ایدز در جهان ثبت شده بود.

ایدز به عنوان چهارمین قاتل بزرگ در جهان معرفی شد.

۲۰۰۰

سیزدهمین کنفرانس بین‌المللی ایدز در دوربان آفریقای جنوبی برگزار شد. این نخستین بار بود که این کنفرانس در یک کشور در حال توسعه برگزار می‌شد.

۲۰۰۱

یک شرکت هندی فروش داروهای گران ایدز را با قیمتی ارزان در آفریقا آغاز کرد. این حرکت موجب شد که برخی شرکت‌های دارویی دیگر نیز قیمت‌هایشان را کاهش دهند.

کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل متحد، تأسیس "صندوق جهانی برای مقابله با اچ‌آی‌وی/ایدز، سل و مالاریا را پیشنهاد کرد.

ایدز به عنوان یکی از بزرگترین عوامل مرگ و میر افراد ۱۵ تا ۵۹ ساله در جهان معرفی شد.

۲۰۰۳

در این سال، ۵ میلیون ابتلای جدید به ایدز گزارش شد که بزرگترین میزان ابتلای سالانه از زمان شروع همه‌گیری این بیماری به شمار می‌رفت. در این سال، ۳ میلیون نفر در اثر ابتلا به ایدز جان خود را از دست دادند.

سازمان جهانی بهداشت از طرح خود برای ارائه خدمات درمانی به ۳ میلیون نفر مبتلا به ایدز در کشورهای در حال توسعه، تا سال ۲۰۰۵ خیر داد (اگرچه این هدف محقق نشد).

۲۰۰۴

سازمان غیرانتفاعی "IAVA" که در زمینه تولید واکسن ایدز فعالیت می‌کرد، هشدار داد که جهان هنوز سال‌ها تا تولید یک واکسن موثر فاصله دارد. تا این زمان، کمتر از ۳ درصد کل بودجه اختصاص داده شده به ایدز، برای توسعه واکسن این بیماری صرف می‌شد.

آزمایش کرم‌های واژینال که ممکن بود بتواند به عنوان سلاح نیرومندی علیه انتقال اچ‌آی‌وی عمل کند، آغاز شد. آزمایش‌هایی که روی جانوران صورت گرفت، نشان از موفقیت‌آمیز بودن این کرم‌ها در ۷۵ درصد موارد داشت.

در پی تحقیقاتی که روی جانوران انجام شد، دارویی تولید شد که می‌توانست از تماس محتوای ژنتیکی ویروس اچ‌آی‌وی با کروموزوم‌های انسانی جلوگیری کند. این دارو نویدبخش راه تازه‌ای برای مقابله با ویروس اچ‌آی‌وی بود؛ به ویژه در دوره‌ای که انواع "مقاوم به دارو" این ویروس رو به افزایش بود.

۲۰۰۵

در این سال، حدود ۴۰ میلیون مبتلا به ایدز در جهان وجود داشت.

نوع بسیار مقاومی از اچ‌آی‌وی نسبت به داروهای موجود، در نیویورک شناسایی شد.

۲۰۰۷

واکسن اچ‌آی‌وی شرکت "مرک" نتوانست از آزمایش‌های بالینی با موفقیت گذر کند. با وجود این، کار بر روی انواع دیگری از واکسن‌ها برای مقابله با ایدز ادامه یافت.

سازمان جهانی بهداشت و برنامه مشترک سازمان ملل متحد برای مقابله با ایدز (UNAIDS)، یک مشاوره بین‌المللی را در سوییس با برگزار کردند تا تعیین کنند که آیا ختنه مردان را باید برای جلوگیری از انتقال اچ‌آی‌وی توصیه کرد یا نه. کارشناسانی که در این مشاوره حضور داشتند، بر اساس شواهد موجود در آن زمان (که قرار شد تکمیل شود) توصیه کردند که ختنه مردان می‌تواند در کاهش خطر ابتلای مردان به اچ‌آی‌وی در اثر تماس جنسی با جنس مخالف موثر باشد.

۲۰۰۸

مرکز "پیشگیری و کنترل بیماری" آمریکا اعلام کرد که بررسی‌های دقیق‌تر و جدید نشان می‌دهد که وضع شیوع اچ‌آی‌وی در این کشور وخیم‌تر از چیزی است که تصور می‌شد.

موارد جدید ابتلا به اچ‌آی‌وی در میان مردانی که با همجنس خود رابطه جنسی داشتند، رو به افزایش نهاد.

لوک مونتانیه (Luc Montagnier) و فرانسواز بار-سینوسی (Francoise)

Barre-Sinoussi) برای کشف ویروس اچ‌آی‌وی برنده جایزه نوبل پزشکی شدند.

از ۳۳ میلیون مبتلا به اچ‌آی‌وی در این سال، ۳ میلیون نفر تحت درمان قرار داشتند.

برای نخستین بار، مرگ و میر ناشی از ایدز در جهان رو به کاهش نهاد.

۲۰۰۹

محاسبات برنامه مشترک سازمان ملل متحد برای مقابله با ایدز (UNAIDS) نشان داد که گسترش جهانی ایدز در سال ۱۹۹۶، با ۳ و نیم میلیون مورد ابتلای جدید، بیشترین رکورد را داشته است.

نظرسنجی‌ها نشان داد که آمریکایی‌ها دیگر ایدز را یک مشکل بزرگ تلقی نمی‌کنند.

۲۰۱۰

باراک اوباما ممنوعیت مهاجرت مبتلایان به اچ‌آی‌وی به این کشور را که در زمان رونالد ریگان وضع شده بود، لغو کرد.

سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد که ۳۴ میلیون مبتلا به اچ‌آی‌وی/ایدز در جهان زندگی می‌کنند که حدود ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از آنها به تازگی در این سال مبتلا شده‌اند.

اعلام شد که به طور تقریبی، روزانه حدود ۷ هزار و ۴۰۰ نفر به اچ‌آی‌وی مبتلا می‌شوند و حدود ۵ هزار و ۵۰۰ نفر جان خود را در اثر بیماری‌های مرتبط با ایدز از دست می‌دهند.

سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد که ایدز بزرگترین "قاتل عفونی" در جهان است و تاکنون حدود ۳۰ میلیون نفر جان خود را در اثر ابتلا به ایدز از دست داده‌اند. این سازمان تخمین زد که این بیماری به طور متوسط هر سال جان یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر را می‌گیرد.

آمار کودکان مبتلا به اچ‌آی‌وی/ایدز در جهان، در این سال، ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر اعلام شد. سازمان جهانی بهداشت تأکید کرد که انتقال اچ‌آی‌وی از مادر به جنین تقریباً به طور کامل قابل پیشگیری است.

۲۰۱۱

نام "تیموتی ری براون" موسم به "بیمار برلین"، به عنوان نخستین فرد مبتلا به ایدز که احتمالاً درمان قطعی شده است، معرفی شد. او را "هری پاتر" این بیماری لقب دادند و اعلام شد که ۴ سال پس از درمان و در حالی که ۲۰ سال از زمان تشخیص اولیه ابتلای او می‌گذشت، تیموتی همچنان از ویروس اچ‌آی‌وی پاک است.

حدود ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار مورد ابتلای جدید به اچ‌آی‌وی در این سال گزارش شد.

برنامه مشترک سازمان ملل متحد برای مقابله با ایدز (UNAIDS) اعلام کرد که موارد جدید ابتلا به ویروس ایدز از سال ۲۰۰۱ تاکنون، در ۲۵ کشور جهان حدود ۵۰ درصد یا بیشتر کاهش یافته است. با وجود این در این سال، حدود ۳۴ میلیون مبتلا به اچ‌آی‌وی در سراسر جهان وجود داشته است.

در این سال، موارد جدید ابتلا در میان کودکان، ۴۲ درصد کمتر از میزان مشابه در سال ۲۰۰۳ و ۲۴ درصد کمتر از سال ۲۰۰۹ بود.

اعلام شد که در این سال، حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر در جهان در اثر عوامل مرتبط با ایدز، جان خود را از دست دادند. این میزان ۲۴ درصد کمتر از میزان مشابه مرگ و میر در سال ۲۰۰۵ بود. همچنین اعلام شد که موارد جدید ابتلا در منطقه خاور میانه و شمال آفریقا نسبت به سال ۲۰۰۱، بیش از ۳۵ درصد افزایش یافته است.

۲۰۱۲

اعلام شد که ردی از ژن‌های ویروس اچ‌آی‌وی در بدن "تیموتی ری براون" (که پیشتر از او به عنوان نخستین بیمار درمان شده، نام برده بودند) پیدا شده است. این ژن‌ها متفاوت از نوع اچ‌آی‌وی بود که پیش از درمان در بدن او یافت شده بود. البته محققان اضافه کردند که یافتن این ژن‌های ویروسی الزاماً به مفهوم درمان نشدن او و تداوم ابتلاش به ایدز نیست.

برنامه مشترک سازمان ملل متحد برای مقابله با ایدز (UNAIDS) شعار روز جهانی ایدز را در این سال، "حرکت به سوی صفر" در خصوص "ابتلای جدید، تبعیض، همچنین مرگ ناشی از ایدز" اعلام کرد.

چشم‌انداز

محققان پادتن‌هایی را کشف کرده‌اند که ویروس اچ‌آی‌وی را هدف قرار می‌دهند. آنها امیدوارند که این اکتشافات سرانجام به تولید واکسن موثری بیانجامد که بتواند سپر مقاومی برای محافظت انسان‌ها در برابر ایدز ایجاد کند. در میان این پادتن‌ها، "PGT۱۲۸" بیشترین امیدواری را در میان دانشمندان ایجاد کرده است.